

Делиблатска пешчара — план машинских линија одбране (просека)

15 машина 7 тимова × 2 булдожера + 1 резерва; тим интензивно ≈500 m за 8 ч (≈62 m/ч)	~60 m вечерашњи пиксел у од. 37 од јужног руба ГЈ 2816 — фронт је практично на ивици шуме	≈8.400 ha штићено гориво иза источних линија: ГЈ 2816 исток ≈3.400 ha + ГЈ 2817 ≈5.000 ha	С3 фронт терен јавља ширење кроз крошње које сателит тренутно НЕ види — 3-линија ноћас	FWI 53-55 сутра екстремно; северни ветар 2,4-4 m/s, удари 8,5-11,7 — главни правац ЈУГ, досег 2,5-4,5 km
--	---	---	--	--

Полазне поставке и ограничења методе

Просека од 20 m сама по себи НЕ зауставља овај пожар — измерена су ОБА мода пробоја.
Командант гашења јавља да ватра прелази постојеће просеке ширине 20 m на два начина: **(1) пребацивањем жара кроз ваздух** — очекивано, јер ~90% састојина чине борове културе у којима крунски пожар баца жар и стотине метара испред фронта; **(2) ПОДЗЕМНО** — тињањем кроз органски слој (стеља, хумус, коренска простирка) ИСПОД минерализоване површине, са избијањем са друге стране линије. Због тога свака линија у овом плану важи само уз нову конструкцију (страна 2) и уз пуни пакет мера — ширина сама не решава ништа.

- (а) Градња НОЋУ и рано ујутру** — ноћас и сутра до ~11 ч је прозор ниског интензитета (вечерашњи Terra прелаз: 3 пиксела, 221 MW — најмирињи улаз у ноћ до сада). Све критичне деонице затварати у том прозору.
- (б) Ефективна ширина 30-60 m тамо где се брани удар** — ширењем ПОСТОЈЕЋИХ просека обарањем појаса са стране ватре: брже него нова линија кроз састојину, а обарени материјал остаје на страни која ће изгорети.
- (в) Паљење усусрет (burnout) са линије** — само уз стручно вођење и повољан ветар; прозори: вечерас касно и сутра 19-22 ч кад ветар падне.
- (г) ОБАВЕЗНЕ патроле за жар 300-500 m ИЗА сваке линије** — јер пожар пребацује; плус надзор подземног тињања (страна 2, тачка 4).
- (д) Тачке одустајања унапред** — дефинисане у ШТА-АКО табели (страна 5); нико не импровизује повлачење у диму.

Измерени машински учинци (улазни подаци команданта): тим од 2 булдожера = 500 m просеке за 8 ч (интензивно, ≈62 m/ч по тиму); 1 булдожер самостално = 400 m за 24 ч (одрживо, ≈17 m/ч са паузама и одржавањем). Сви биланси у плану рачунати са измерених 62 m/ч по тиму — ако скидање до минералног песка успори учинак, то се види већ у првом сату и биланс се коригује. Минерализована трака по рубу њива (без обарања стабала) иде вишеструко брже — ред величине km/ч по машини.

КЉУЧНА ПРЕПОРУКА: Јужни чеони удар сутра ИЗЛАЗИ НА ЊИВЕ — јужно од ГЈ 2816 нема дрвенастог горива у појасу од најмање 3,5 km (провера по карти шумовитости, дуж целог јужног руба). Права битка је на **ИСТОЧНОМ БОКУ**: линије Л1/Л2 бране ≈8.400 ha неизгорелог горива ГЈ 2816-исток и ГЈ 2817. **Главна одбрана = Л2**, уз Л1 као ноћашњу прву линију и прстен око од. 84 као осигурање од жара преко њива. **Север НИЈЕ анкерован** — северно од живе северне ивице стоји 4-5 km непрекидног боровог масива без иједне баријере: Н-линија се гради „у миру“ док је ветар северни, ПРЕ него што затреба (страна 3).

Конструкција просеке која држи

Терен је измерио: подземни пожар пролази кроз просеку од песка ширине 20 m. Ватра тиња кроз органски слој испод минерализоване површине и избија са друге стране — понекад сатима касније. Линија која „изгледа готово“ а није вертикално прекинула гориви слој — не постоји.

Пет правила конструкције (обавезно на свакој деоници која се брани)

Правило	Извођење
1. Вертикални прекид горивог слоја	Булдожер скида КОМПЛЕТАН органски слој — стељу, хумус и коренску простирку — до чистог минералног песка , не само да прогура површину. У пешчари је минерални песак плитко испод површине: то је наша предност — користити је. Контрола: на очишћеној траци не сме остати ниједан прамен органског материјала који везује две стране.
2. Ров кроз коренски слој (страна ка ватри)	Уз ивицу линије према ватри повући ров/бразду кроз коренски слој (дубљи рез ножем или рипер где га машине имају). Корене борова спроводи тињање испод линије — ров пресеца континуитет корена и зауставља подземни пренос.
3. Органски материјал КА ВАТРИ	Скинути материјал (стеља, панчеви, обарена стабла) гурати искључиво на страну ка ватри , да изгори пре доласка фронта. Никако на одбрањену страну — тамо би постао мост за жар.
4. Линија се држи 48 ч после проласка фронта	Подземно тињање избија САТИМА И ДАНИМА касније. Патроле иза линије трагају за избијањем дима из земље: сондирање тла (метална шипка — врело тло се осети), заливање жаришта водом под притиском где је има, термални дрон ако је доступан. Линија се НЕ напушта кад фронт прође.
5. Избијање иза линије ≠ пад линије	Појава дима из земље иза линије је очекиван догађај, не пораз: одмах га локализовати (мали тим + машина из резерве — опкопати и залити), а линија се држи даље. Цела линија се напушта само по критеријумима из ШТА-АКО табеле.

Профил линије (пресек)

Зона (од ватре ка одбрањеној страни)	Ширина	Садржај
1. Појас обарања (само где се брани чеони/ бочни удар)	10-40 m	обарена стабла и круне — остају да изгоре; смањује висину пламена на прилазу
2. Ров/бразда кроз коренски слој	1-2 m	рез до испод коренске простирке — прекид подземног преноса
3. Минерализована трака — ДО ЧИСТОГ ПЕСКА	10-20 m	нула органског материјала по целој ширини; по њој се крећу и возила
4. Одбрањена страна — зона патрола	300-500 m	патроле за жар + сондирање тла; резервна машина на позиву

Приоритет распореда рада на деоници: прво трака до минералног песка + ров (то зауставља подземни мод), па тек онда ширење појаса обарања (то ублажава ваздушни мод). Ако време не дозволи све — трака+ров имају предност, а ваздушни мод се покрива патролама за жар.

Геометрија — стање фронта и линије одбране

Стање вечерас (сателитско + теренско)

- Јужни фронт (сателит):** 3 вечерашња Terra пиксела (19:54) у од. 16, 23 и 37 ГЈ 2816; најјачи 82,8 MW у од. 23. Ширина фронта исток-запад $\approx 1,4$ km (поподне $\approx 7,9$ km). Пиксел у од. 37 је на ~ 60 m од јужног руба шуме; од. 23 на $\sim 0,8$ km; од. 16 на $\sim 1,6$ km.
- С3 фронт (ТЕРЕН):** ширење кроз борове крошње северозападно, релативно брзо — сателит га тренутно НЕ види (МТГ последњи сат: 0 детекција у зони С3; подневни VIIRS видео западни лоб $\sim 44,87$ – $44,88$ / $21,09$ – $21,12$, најмање 13 пиксела).
- Северна ивица је ЖИВА:** данашње детекције у 13:36 и 14:12 (15,5 и 7,4 MW) на самом северном рубу ($\sim 44,889$ – $44,891$); северно одатле непрекидан боров масив — појас 44,88–44,90 је 89% шума, 44,90–44,92 је 86%, 44,92–44,94 је 71% — **4-5 km континуираног горива без природне баријере** (главни масив пешчаре).
- Изгорело (dNBR + кумулатив VIIRS):** најмање ≈ 3.660 ha унутар одељења; источни руб изгорелог у јужном појасу на $\sim 515,0$ km (UTM34).
- Неизгорело гориво:** ГЈ 2816-исток ≈ 3.400 ha у једном комаду + ГЈ 2817 ≈ 5.000 ha северно иза њега; ГЈ 2818-запад ≈ 1.400 ha (иза С3 фронта); од. 84 (88 ha) одвојен, 3,9 km јужно преко њива.
- Природни анкери:** јужно од ГЈ 2816 — њиве без дрвенастог горива дуж ЦЕЛОГ јужног руба (појас од најмање 3,5 km); и коридор ка од. 84 је чист. Западно и северно од ГЈ 2818 шума СЕ НАСТАВЉА — тамо природног анкера нема.

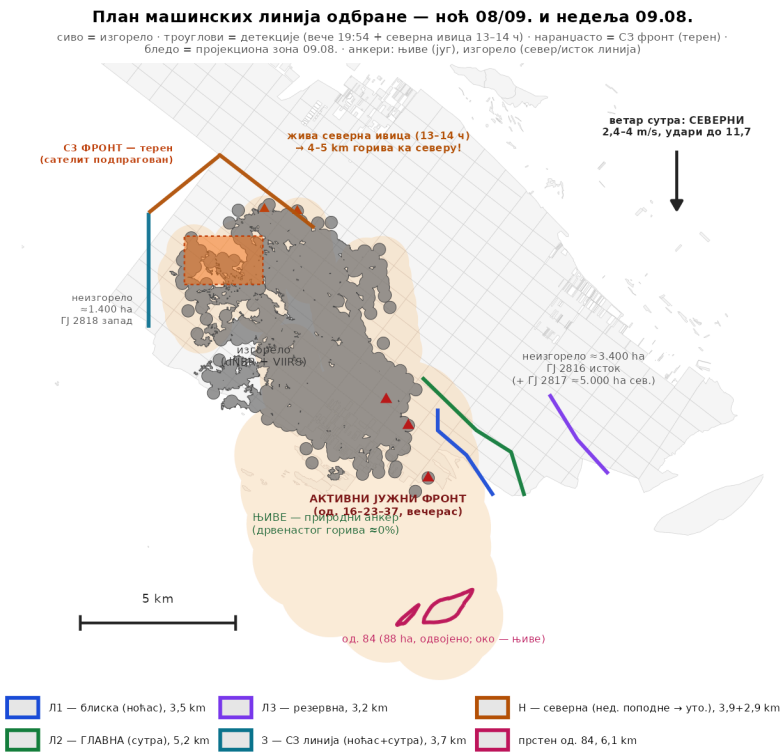
Теренски извештај има предност над сателитом за подпрагова ширења. Сателит тренутно не види С3 фронт у крошњама — МТГ сигнал НИЈЕ поуздан окидач за ту зону; осматрачи на С3 линији су обавезни и једини меродаван извор. За јужни сектор МТГ остаје користан (фронт је тамо изнад прага детекције).

Предложене линије (анкери: југ = њиве, север = изгорело)

Линија	Крајеви (Google Maps)	Дужина	Подлога	Рад + машинска ура (тим-смена = 500 m)
Л1 — блиска (НОЋАС) 0,95 km источно од фронта	44.83195, 21.19111 → 44.80670, 21.21371	3,5 km	постојећи просеци зап. ивица од. 38–47–48 (20 m)	трака до песка + ров + ширење 30–40 m; ≈ 7 тим-смена; ноћас јужне 2,0 km (4 тима), остатак до ~ 13 ч
Л2 — ГЛАВНА (сутра) 1,4–3,1 km од фронта	44.84096, 21.18476 → 44.80654, 21.22635	5,2 km	постојећи просеци ист. ивица од. 38/46/48 + наставак ка изгорелом на северу	критична јужна деоница 2,5 km (≈ 5 тим-смена); остатак већ има 20 m — burnout позиција
Л3 — резервна 4,7 km од фронта	44.83599, 21.23659 → 44.81289, 21.26052	3,2 km	унутрашњи просеци источног блока	сутра само обележавање + чишћење пролаза; гради се у понедељак само ако Л2 падне
Прстен од. 84 3,9 km јужно, преко њива	центар: 44.77373, 21.19273	6,1 km	руб шума/њиве по целом ободу	минерализована трака ножем без обарања — 1 тим ноћас (ред величине km/ч); готово до јутра
З — С3 линија (НОЋАС + сутра) $\sim 1,1$ km испред С3 фронта	44.88880, 21.07345 → 44.85549, 21.07341	3,7 km	делом постојећи просеци ГЈ 2818; јужни крај анкеровати куком на изгорело	ноћас централна деоница $\sim 1,0$ km (2 тима) на правцу С3 напредовања; довршетак током сутра (северни ветар С3 фронт гура ка изгорелом); КОМПЛЕТНА до понедељка ујутру — у понедељак ветар Е/ЈИ гура баш на њу
Н — северна (нед. поподне → уто.) ЈИ пол. уз изгорело; С3 пол. 1,2–1,7 km испред северне ивице	Н-а: 44.90510, 21.10196 → 44.88434, 21.14098 Н-б: спој са З у 44.88880, 21.07345	3,9 km + 2,9 km	Н-а: постојећи просек границе ГЈ 2818/2819 (ЈИ крај належе на изгорело — анкер); Н-б: НОВА линија кроз састојину	Н-а ≈ 8 тим-смена (старт недеља 14 ч — сигуран „узводни“ прозор); Н-б ≈ 6 тим-смена (понедељак, 3-тимови); ИСТОЧНО од анкера отворен правац ка ГЈ 2817-север — осматрач + одлука штаба

Отворен северни крај 3-линије: шума се наставља северно од ГЈ 2818 (провера по карти шумовитости) — северни крај 3 нема природни анкер. Осматрач на северном крају обавезан; продужетак линије северно — одлука штаба по стању на терену.

Мапа плана и биланс машина

Биланс 15 машина по сменама (тим = 2 булдожера; учинак 500 m/тим-смена)

Смена	ЈУГ — Л1	ЈУГ — Л2	од. 84	С3 — 3	СЕВЕР — Н	Резерва
Ноћна 22-06	4 тима → +2,0 km (јужни део, од фронта ка њивама)	— (постојећих 20 m)	1 тим → прстен трака 6,1 km готов	2 тима → +1,0 km (централна деоница)	— (осматрач)	1 машина
Јутарња 06-14	2 тима → +1,5 km (довршетак до ~13 ч)	3 тима (2 + тим са од. 84) → +1,5 km јужне деонице	готово; патрола њива	2 тима → +1,0 km	обележавање трасе (без машина)	1 машина
Поподне 14-22 (макс. интензитета — рад даље од фронта)	готова — патроле за жар (посаде без машина); 2 тима прелазе на Н	3 тима → +1,0-1,5 km; burnout прозор 19-22 ч	—	2 тима → +0,7-1,0 km	2 тима → +1,0 km (ЈИ половина, уз изгорело — „узводни“ прозор)	1 машина
Стање до 06 ч	2,0 / 3,5 km	0 (20 m цела)	прстен затворен	1,0 / 3,7 km	0	кварови, извлачење, локализација подземних избијања
до 12 ч	3,2 / 3,5 km	≈1,1 km јужне деонице	—	≈1,75 km	траса обележена	
до мрака (20 ч)	3,5 km ✓ комплетна	≈2,5 km критичне деонице ✓	—	≈2,7-3,0 km	≈1,0 / 3,9 km	

Образложење поделе ЈУГ 5 : С3 2: сутрашњи северни ветар (удари до 11,7 m/s) гура ГЛАВНИ удар на југ/исток — а исток брани ≈8.400 ha. Исти тај ветар С3 фронт притиска НАЗАД ка изгорелом, па 3-линија има дужи временски буџет — али је не смемо пустити: у понедељак ветар окреће на Е/ЈИ и гура управо на њу, а пре подне С3 фронт може бочно ширити ка западу. Отуда: 2 тима одмах ноћас, комплетирање до понедељка ујутру. **Наставак за север:** у ноћи 09/10. тежиште се сели на Н-а (4 тима: 2 са Л1 + 2 са Л2 по завршетку критичне деонице) → Н-а комплетна у понедељак до ~10 ч; 3-тимови по завршетку 3 прелазе на Н-б (нова линија, понедељак-уторак). Рок диктира GFS: окретање ветра на СИ већ уторак увече.

НИМОС · план линија одбране, 08/09-11.08.2026. · Мапа: сиво = изгорело (dNBR+VIIRS); троуглови = Terra 19:54; наранџасти оквир = С3 фронт по теренском извештају; бледо = пројекциона зона 09.08.

ШТА-АКО — сценарији за недељу 09.08.

Бочно (источно) ширење рачунато као $\approx 28\%$ чеоног (калибрисан бочни фактор овог пожара); чеони удар иде на југ. Растојања: фронт→Л1 $\approx 0,95$ km; фронт→Л2 (јужна деоница) $\approx 2,6\text{--}3,1$ km; фронт→Л3 $\approx 4,7$ km; фронт→јужни руб (њиве) $0,06\text{--}1,6$ km.

Сценарио	Кад ватра стиже	Да ли је линија дотад затворена?	Одлука
А — 1 km/дан (слабије од прогнозе)	бочно $\approx 0,3$ km/дан → Л1 НЕ стиже данас; чеони удар на њиве до поднева	Л1 затворена од ~ 13 ч — комотно	Брани Л1. Искористити миран дан: довршити Л2 целу + 3; вечерњи burnout дуж Л1 да се бок „очисти“ контролисано
Б — 2,5 km/дан (доња граница пројекције)	бочно $\approx 0,7$ km/дан → на Л1 касно поподне (16–18 ч); чеони удар на њиве рано поподне	Л1 затворена (готова ~ 13 ч) — ДА	Брани Л1 уз пуне патроле за жар и подземну сондажу; Л2 у приправности; појединачна пребацивања гасе патроле
Ц — 4,5 km/дан (горња граница; 06.08. измерено 4,05)	бочно $\approx 1,3$ km/дан + масовна пребацивања жара → Л1 под ударом већ 13–15 ч	Л1 да, али у максимуму (15–17 ч) са пребацивањем НЕ држи поуздано	Одлука у 12 ч (сигнали доле): тежиште на Л2 (јужна деоница $\approx 1,1$ km + постојећих 20 m); burnout са Л2 у прозору 19–22 ч; Л1 се не брани телима у максимуму
Д — пробој 0,6 km/ч (поподневни удар, 3 ч = 1,8 km)	чеони пробој ИЗЛАЗИ НА ЊИВЕ (руб на 0,06–1,6 km) — јужни клин изгори до анкера	њиве су „затворене“ природно; ризик = жар преко њива ка од. 84 (3,9 km — граница домета) и истовремени бок на Л1	прстен од. 84 мора бити готов (јесте — ноћас); трактори са тањирачама патролирају њиве; бок се третира по Б/Ц
Е — два фронта истовремено (југ + С3 под притиском)	С3 фронт напредује упркос северном ветру (бочно ка западу), док југ гори по Ц притиском)	ако машина нема довољно за обе линије — не држе се обе	Брани се линија која штити већу неизгорелу површину: ЈУГ/ИСТОК (≈ 8.400 ha + од. 84) > 3 (≈ 1.400 ha). С3 тимови се повлаче, 3 се спушта на западни руб ГЈ 2818 (последња линија), све машине на југ. Северни ветар ионако ради за нас на С3
Ф — окретање ветра на Ј/И (било који дан; GFS: СИ већ уторак вече)	север постаје ГЛАВНИ правац: 4–5 km непрекидног горива без баријере — највећи сценарио штете целог пожара	Н-а готова тек пон ~ 10 ч, Н-б уторак — до тада север делимично отворен	Сигнал = прогноза Ј/И компоненте >3 m/s за следећи дан → истог часа све слободне машине на Н; burnout са Н-а док је ветар још северни (последњи мирни прозор); осматрачи на северу удвостручени
Подземно избијање иза било које линије	сатима после проласка фронта	линија физички стоји	НЕ повлачити линију. Локализовати избијање (мали тим + резервна машина: опкопати, залити); линија се држи 48 ч по протоколу

Сигнали за прелазак (унапред договорени, без импровизације)

- **МТГ >10 детекција/ч у јужном сектору пре 12 ч** → појачај Л2 (сви слободни тимови на јужну деоницу Л2).
- **МТГ >20 детекција/ч ИЛИ ватра источно од западног руба од. 38** (тј. преко Л1) → тежиште одмах на Л2; Л1 остаје само као патролна линија.
- **Од. 46/47 у пламену** (између Л1 и Л2) → припрема Л3: обележавање + машине из резерве; посаде на прстен од. 84.
- **С3 зона: МТГ НИЈЕ окидач** (подпрагово) — једини сигнал су осматрачи на 3-линији; њихов извештај има снагу МТГ аларма.
- **Прогноза Ј/И ветра >3 m/s за следећи дан** (проверава се у свакој прогностичкој тури) → активира сценарио Ф: све слободне машине на Н-линију.
- **Жар пали њиве јужно од руба** → трактори одмах гасе/заоравају; ако паљење пређе половину растојања до од. 84 → посада на прстен.

НИМОС · план линија одбране, 08/09–11.08.2026. · Брзине: калибрисано на понашање овог пожара 05–08.08. (слаб ветар 0,5–1,5 km/дан; умерен постојан 1,5–4 km/дан; удари >8 m/s +30–50%; кратки поподневни пробоји $\sim 0,6$ km/ч).

Временска оса и безбедност

Зашто Н-линија баш сутра („у миру“): сутра преко дана север је УЗВОДНА страна — северни ветар гура ватру на југ, па се на северу ради без притиска фронта. Али: (а) северна ивица је жива (детекције данас 13–14 ч), (б) подземно тињање и пузање кроз крошње напредују и уз ветар, (в) ПРВИ дан са Ј/ЈИ ветром претвара север у највећи сценарио штете — 4–5 km горива без баријере; GFS већ за уторак вече најављује окретање на СИ. Рок: Н-а готова до понедељка ~10 ч, Н-б до уторка подне.

Ноћас → недеља увече (сви часови CEST)

Час	Догађај / задатак
22:00	Старт: подела сектора (Л1 4 тима · 3 2 тима · од. 84 1 тим), осматрачи на позиције, договор радио-канала и сигнала
~00:30 / 01:05	ноћни сателитски прелази — провера јужног фронта и жаришта севера
01:00	МЕЂУЦИЉ: Л1-југ ≥1,0 km траке до песка + ров; 3 ≥0,5 km; прстен од. 84 ≥50%
~03:30 / 04:50	последњи ноћни прелази — провера: да ли је ноћ „чиста“ или се понавља ноћ 07/08. (пожар није колабирао); СЗ зона може остати невидљива и кад гори
06:00	ПРОЦЕНА + ротација оператера: стање Л1 (циљ 2,0 km ✓), 3 (1,0 ✓), прстен (✓); прераспоред по табели смена
06-11	прозор ниског интензитета: довршетак Л1, старт јужне деонице Л2, наставак 3
12:00	КРИТИЧНА ТАЧКА ОДЛУКЕ: МТГ сигнали + осматрачи → где се брани поподне (Л1 или Л2); после 12 ч нема великих регруписавања до 17 ч
13-15	раст ветра (удари 8,5–11,7 m/s) — машине се измичу са деоница уз активни бок; рад само на Л2/Л3/3
15-17	ОЧЕКИВАНИ МАКСИМУМ: нико на линији испред активног бока; патроле за жар иза Л1/Л2 у пуном саставу
19:54	Terra вечерњи прелаз — вечерња процена дана
19-22	ветар пада — прозор за burnout са одбрањене линије (одлука штаба, стручно вођење)
22:00	нова ноћна смена: довршетак Л2 и 3 (3 КОМПЛЕТНА до понедељка ујутру); тежиште на Н-а (4 тима) — комплетна у понедељак до ~10 ч; Л3 ако је активиран сигнал

Безбедност — LCES + специфичности ноћи и пешчаре

- L (осматрачи):** на сваком крају сваке активне деонице + високе дине; за СЗ зону осматрачи су ЈЕДИНИ поуздан сензор (сателит подпрагован). Сваки тим зна ко је његов осматрач.
- C (комуникација):** један радио-канал штаба + унапред договорени сигнали за повлачење; провера везе на почетку сваке смене; мобилна мрежа није ослонац у дину-рељефу.
- E (путеви извлачења):** увек ДВА смера по деоници — ка њивама (југ) или у хладно изгорело; путеви се обилазе пре мрака; дим преко путева = стоп кретању возила.
- S (зоне сигурности):** њиве и хладно погорелиште; никад неизгорела састојина. Свака посада зна своју зону пре почетка рада.
- НИКО испред чела ватре** — ни машина ни пешак; бочни рад само уз осматрача и договорен сигнал.
- Рад ноћу у културама:** машине у паровима (никад сама), осветљење, суве вертикале (сушике) обележити и обарати пре рада у близини.
- Подземна жаришта:** ход по пепелу само са сондом (врело тло под кором пепела); линије се држе и патролирају најмање 48 ч после проласка фронта.

Ограде плана: Овај план је просторно-рачунски предлог заснован на сателитским подацима и измереним учинцима машина. Коначан распоред линија и људи одређује штаб гашења који види терен — проходност, влагу горива, расположивост људи за чување линије. Координате крајева линија померати на најближи проходан просек/пут. Све површине су „најмање“ процене по сателитским подацима.

НИМОС · план линија одбране, 08/09–11.08.2026. · Прорачуни система НИМОС засновани на подацима сателита NASA/NOAA VIIRS, NASA MODIS (Aqua/Terra), EUMETSAT Meteosat MTG и ESA Sentinel-2; ветар: ICON/ECMWF/GFS; опасност: FWI (EFFIS). Теренски извештаји команданта гашења уграђени 08.08. 22:40–22:50.

Пожари, пун круг: предвидети — спречити — угасити — санирати

Од дојаве до обновљене шуме: подаци вашег предузећа + сателитска обрада Института + вештачка интелигенција — са тежиштем на превенцији и санацији, где се улагање највише враћа

4 ч 38 мин

унапред најављен
правац ширења
фронта

±400 m

тачност прогнозе
тачке ескалације

10 мин

циклус праћења
активног фронта
(Meteosat)

20 m

штета по одсеку — за
дане, не месеце

24/7

грови · суша ·
опасност · дојаве без
паузе

— потврђено на стварним пожарима, август 2026 —

ПРЕДВИЂАЊЕ

знати где ће горети — пре
прве варнице

- ✓ **Опасност (FWI) по газдинској јединици**, до 5 дана унапред
- ✓ **Пројекције ширења** активног пожара — ветар × гориво × терен
- + **Карта горива по састојини** из ваших састојинских података
- + **АИ модел паљења**: историја, грови, коридори пруга/путева, влага земљишта

ТЕЖИШТЕ

ПРЕВЕНЦИЈА

најјефтинији пожар је онај који не избије

- ✓ **Дневни громовски преглед** — надзор тачака удара 72 сата
- + **Карта ризика по одсеку**: опасност × вредност састојине × историја паљења → приоритети патрола
- + **Противпожарне путе и осматрачнице** планиране на симулацијама ширења, не на осећају
- + **Рубне и приватне шуме** уз ваше комплексе — пожар не познаје границе поседа
- + **Предсезонски пресек**: гориво, суша, критичне зоне, препоруке по ГЈ

ГАШЕЊЕ

права одлука док пожар још траје

- ✓ **Фронт на 10 минута** + груписане дојаве по одељењима
- + **Командна табла штаба**: фронт, правац, прогноза, снаге — једна слика за све
- + **Водозахвати и путна мрежа** — навигација екипа најкраћим проходним путем
- + **Камере и дрони** где постоје — потврда дојаве за минуте

ТЕЖИШТЕ

САНАЦИЈА

од пожаришта до обновљене шуме

- ✓ **Штета 20 m (dNBR) по одсеку** са степеном озбиљности — за дане
- + **Нацрт санационог плана**: штета × састојински подаци → запремине, приоритети сече, динамика
- + **Стража над пожариштем**: поткорњаци на ослабљеним састојинама, бесправне сече, ерозија на нагибима
- + **Пошумљавање са провером**: избор врста отпорнијих на сушу и пожар + сателитско праћење успеха
- + **Праћење обнове годинама** (NDVI/радар) — докази за фондове и осигурање

Легенда: већ ради у систему НИМОС предложено проширење

Институт за низијско шумарство и
животну средину

Универзитет у Новом Саду · Антона Чехова 13д,
Нови Сад
др Дејан Б. Стојановић, аутор ·
dejan.stojanovic@uns.ac.rs

Сваки предлог система долази **са подацима и образложењем** — коначну одлуку увек доноси струка.
Уводни разговор и демонстрација на стварним подацима,
без обавеза · blog.nimos.ilfe.org

Предлог је информативног карактера и не мења садржај овог извештаја.